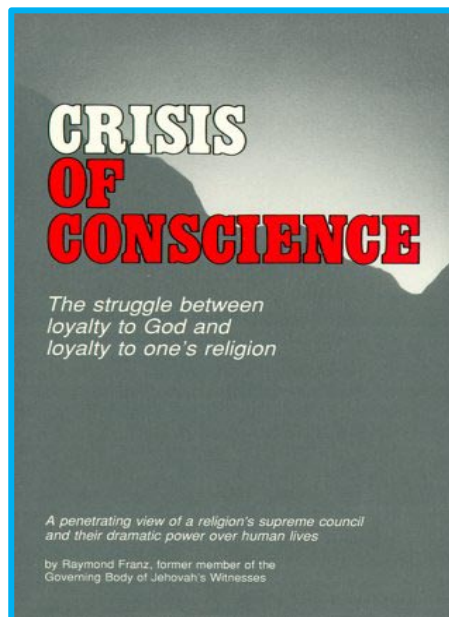
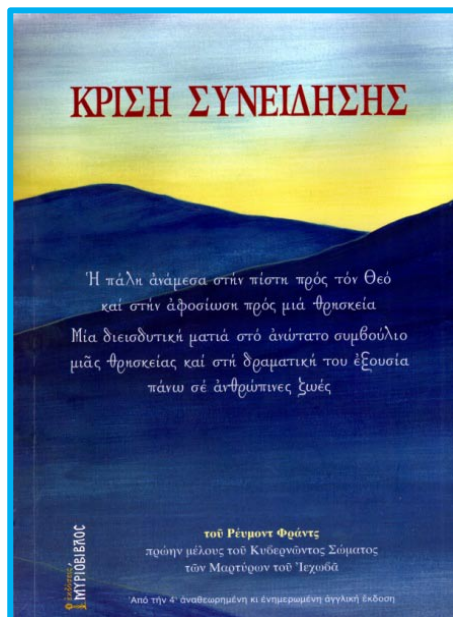

Βιβλιοπαρουσίαση τού ιστορικού ντοκουμέντου:

Κρίση Συνείδησης

Του Ραϊήμοντ Φρανς (Raymond Franz)
πρώην μέλους του Κυβερνώντος Σώματος των Μαρτύρων του Ιεχωβά

Η Ελληνική έκδοση του βιβλίου

Α' έκδοση : Δεκέμβριος 2009
© Εκδόσεις Μυριόβιβλος, Αθήνα
Τηλ: 210 32 14 565
Fax: 210 32 14 566, www.myriobiblos.gr
e-mail: myriob@otenet.gr
684 σελίδες

Το πρωτότυπο στα Αγγλικά

Α' έκδοση : 1983
© Commentary Press
P.O. Box 43532, Atlanta, Georgia 30336, USA
Url: <http://www.commentarypress.com>
ISBN: 0-914675-01-X
396 σελίδες

Το βιβλίο που συγκλόνισε τη σέκτα της Σκοπιάς, **επιτέλους** εκδόθηκε και στα Ελληνικά! Τα κρυμμένα μυστικά τού Κυβερνώντος Σώματος των Μαρτύρων του Ιεχωβά βγαίνουν στο φως, εκθέτοντας δημόσια **ΜΕ ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΑ**, μια οργάνωση πλάνης, ψευδοπροφητείας και απάτης. Διαβάστε λεπτομέρειες για το **αληθινό πρόσωπο** του αυτοαποκαλούμενου "*Πιστού και Φρόνιμου Δούλου*" της Σκοπιάς, για τους ανθρώπους που πλανούν εκατομμύρια απληροφόρητους και αφελείς σε όλο τον κόσμο και καταστρέφουν τις οικογένειες και τις ζωές όσων απ' αυτούς θέλουν να ζουν με αλήθεια και ελευθερία.

Τη βιβλιοπαρουσίαση, ακολουθεί χαρακτηριστικό ενδεικτικό απόσπασμα από το βιβλίο, το 10ο κεφάλαιο, με θέμα: **Το 1914 και «η γενεά αυτή»**.

Βιβλιοπαρουσίαση

Για όσους γνωρίζουν το χώρο των Μαρτύρων του Ιεχωβά, ο Ρέυμοντ Φραντς και το βιβλίο του «Κρίση Συνείδησης» δεν χρειάζεται συστάσεις. Τους είναι γνωστό ότι ο συγγραφέας του είναι ανηψιός του Φρέντερικ Φράντς, τέταρτου προέδρου της Εταιρείας Σκοπιά, ότι γεννήθηκε σε οικογένεια Μαρτύρων του Ιεχωβά και υπηρέτησε την οργάνωση αυτή «σαράντα χρόνια σε ολοχρόνια υπηρεσία, ως **σκαπανέας, ειδικός σκαπανέας, επίσκοπος περιφέρειας, επίσκοπος περιοχής, ιεραπόστολος, επίσκοπος τμήματος, μέλος της 'οικογένειας Μπέθελ', μέλος του Κυβερνώντος Σώματος**», **μέχρι την παραίτησή του από το Κυβερνών Σώμα το 1980** και την **αποκοπή του το 1981**.

Στο βιβλίο «Κρίση Συνείδησης», την προσωπική του μαρτυρία που κυκλοφορεί σε 12 γλώσσες, και επιτέλους και στα ελληνικά, δεν περιέχονται πρωτίστως προσωπικές του απόψεις. Το βιβλίο είναι περισσότερο μια έκθεση συγκλονιστικών γεγονότων, καλά τεκμηριωμένων με έγγραφα και επιπρόσθετες μαρτυρίες άλλων προσώπων. Η ελληνική έκδοση περιλαμβάνει σχόλια του συγγραφέα για πρόσφατους ελιγμούς της Εταιρεία Σκοπιά – σχόλια που δεν υπάρχουν στην παρούσα 4^η αγγλική έκδοση του βιβλίου.

Το βιβλίο ρίχνει άπλετο φως στη διαδικασία λήψης αποφάσεων μέσα στην Εταιρεία Σκοπιά, στη στάση της οργάνωσης σε διάφορα σύγχρονα θέματα και στους λόγους που προκαλούν αυτή τη στάση, στη συστηματική καλλιέργεια προσδοκιών για τις έσχατες ημέρες και της εξάρτησης των οπαδών από την οργάνωση, αλλά και στον έλεγχο που ασκεί εν ονόματι του Θεού στις συνειδήσεις και στις ίδιες τις ζωές τους.

Η μετάφραση βοηθά ώστε οι μεγάλες προτάσεις και τα πυκνά νοήματα που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας να διαβάζονται άνετα, και περιλαμβάνει επεξηγηματικές υποσημειώσεις για πρόσωπα και πράγματα με τα οποία δεν είναι εξοικειωμένο το ελληνικό αναγνωστικό κοινό.

Είπαν για το βιβλίο:

Στα τελευταία χρόνια έχουν εκδοθεί για τους Μάρτυρες του Ιεχωβά πολλά έντυπα, τα οποία ποικίλλουν σε ποιότητα. ... εκτός ορισμένων εξαιρέσεων, με αυστηρά ακαδημαϊκά κριτήρια κρίνονταν φτωχά. Τελικά διατίθεται στους Μάρτυρες του Ιεχωβά και στο κοινό

γενικότερα, μια καλά τεκμηριωμένη εργασία για την αμφιλεγόμενη κίνηση ... Γι' αυτό κανένας σοβαρός μελετητής η αναγνώστης δεν μπορεί τώρα να αγνοήσει τις πληροφορίες που παρουσιάζει ο Ρέυμοντ Φραντς.

Ένα κοινό σφάλμα των συγγραφέων που νιώθουν ότι πρέπει ν' αποκαλύψουν λάθη – πραγματικά η φανταστικά – μέσα σε μια κίνηση την οποία έχουν αναγκαστεί να εγκαταλείψουν, είναι τα αισθήματα μίσους και πικρίας. Στο Κρίση συνείδησης δεν θα βρείτε αυτό το σφάλμα. Αντιθέτως, ο ήρεμος, αντικειμενικός τόνος του εμπνέει σεβασμό και το θαυμασμό.

Dr. Ingemar Linden, Διδάκτωρ Θεολογίας

Ντάγκεν, Στοκχόλμη, Σουηδία

«Έξοχο! ... Υπάρχουν τόσοι παραλληλισμοί μεταξύ της εμπειρίας του συγγραφέα και της δικής μου, που έμενα διαρκώς κατάπληκτος. Φαίνεται πως όλες οι μικρές θρησκευτικές ομάδες, παρεκτός κι αν ενισχυθούν από την πραγματική κατανόηση της χάρις του Θεού, πέφτουν στις ίδιες παγίδες και συμπεριφέρονται με τον ίδιο τρόπο».

Dr. Desmond Ford

Πρώην θεολόγος των Αντβεντιστών της 7^{ης} Ημέρας και καθηγητής στο αντβεντιστικό κολέγιο Pacific Union καθαιρεμένος λόγω ζητημάτων συνείδησης.

Σχόλιο του [Νικόλαου Μαυρομάγουλου](#)

Δυόμισι σχεδόν δεκαετίες έχουν περάσει ως σήμερα, κατά τη διάρκεια των οποίων ανυπομονώ να δω το βιβλίο αυτό στη γλώσσα μας, στα ράφια των βιβλιοπωλείων της Ελλάδος. Και επί τέλους, νιώθω ευγνώμων στον Θεό που αυτό σήμερα έγινε επί τέλους πραγματικότητα!

Πριν από 20 και πλέον χρόνια για πρώτη φορά, το βιβλίο αυτό μεταφράστηκε στα Ελληνικά **σε μια πρώτη πρόχειρη μετάφραση**, (εκτός από 1-2 κεφάλαια στο τέλος), από έναν (τότε) Μάρτυρα του Ιεχωβά, τον Αγαπητό (Αγάπιο μετά τη βάπτισή του στην Εκκλησία) **Ματσαγκούρα**, (+2003) **όταν** αυτός βρισκόταν φυλακισμένος ως αντιρρησίας συνείδησης στις φυλακές της Κασσάνδρας. Οι σελίδες που μετέφραζε (**κρυφά από τους συγκρατούμενους του, επίσης Μάρτυρες του Ιεχωβά**), έβγαιναν από τη φυλακή κρυμμένες και αδιαβροχοποιημένες μέσα σε νάυλον σακκούλες, στον πάτο δοχείων με γιαούρτι που δίνονταν από τον μεταφραστή στην επίσης ζηλώτρια της εις Χριστόν πίστεως αδελφής του Λυδίας. Και οι δύο τους, **αν** ανακαλύπτονταν τότε από τους συγκρατούμενους του Μάρτυρες, θα αποκόπτονταν με την κατηγορία της «Αποστασίας» και θα απομονώνονταν. Ο δε Αγαπητός, θα μεταφερόταν άμεσα σε κελιά ποινικών κρατουμένων, μακριά από τους άλλους Μάρτυρες, ώστε να μην μπορέσει να τους πει την αλήθεια για την οργάνωσή τους.

Σε μορφή φωτοτυπιών, το βιβλίο αυτό υπήρξε αποκάλυψη και έμπνευση σε όσους από εμάς βγήκαμε κατόπιν από την ψευδοπροφητική θρησκεία τής Σκοπιάς, και σε αυτή τη μορφή το μοιράζαμε δεκαετίες τώρα και σε άλλους που διψούσαν για αλήθεια, μεταξύ των Μαρτύρων του Ιεχωβά που μάθαιναν για την απάτη της οργάνωσής τους.

Στα νεότερα χρόνια, ανεξάρτητα από την ανωτέρω μετάφραση, Έλληνας Μ.τ.Ι. που κατοικεί στην Αμερική, μη γνωρίζοντας ότι υπήρχε ήδη σε μια πρώτη μετάφραση, μετέφρασε κι αυτός το βιβλίο μετά το 2004 και απέστειλε στην Ελλάδα τυπωμένα σε εκτυπωτή αντίτυπα. **Όπως αποκαλύπτει ο ίδιος**, τμήματα της μετάφρασης τα ολοκλήρωσε μέσα στην "Αίθουσα Βασιλείας" των Μαρτύρων του Ιεχωβά, παρακολουθώντας τις ανούσιες συναθροίσεις 'Θεοκρατικού' και 'Υπηρεσίας', έτσι απλά για να το ευχαριστηθεί!

Σήμερα πλέον, το βιβλίο αυτό είναι προσιτό, στη νεότερη έκδοσή του, και μάλιστα με σχόλια του συγγραφέα που δεν υπάρχουν σε καμία προγενέστερη έκδοση. Είναι προσιτό σε μια προσεκτική μετάφραση, ολόκληρο, έτοιμο να αφυπνίσει κοιμισμένες συνειδήσεις, ανθρώπων που έχουν εγκλωβισθεί στην οργάνωση της Σκοπιάς, και να προστατέψει ανθρώπους που από άγνοια και απειρία κινδυνεύουν να εγκλωβισθούν.

Καλώ ΚΑΘΕ Μάρτυρα του Ιεχωβά που πιθανόν θα διαβάσει αυτές τις γραμμές, κάθε ενδιαφερόμενο για τη θρησκεία τους, και κάθε Χριστιανό που με αγάπη έχει αναλάβει να τους βοηθήσει, να το διαβάσουν. Θα τους δώσει όλα όσα χρειάζονται για να πεισθούν ότι αυτοί οι οποίοι αυτο-προβάλλονται ως "Πιστός και Φρόνιμος Δούλος", στην πραγματικότητα είναι μια παρέα ΑΦΡΟΝΩΝ "μη φειδόμενων του ποιμνίου", απίστων ακόμα και στα δικά τους δόγματα, που οδηγούν εκατομμύρια ανθρώπους σε φυσική και πνευματική δουλεία, και αιώνια απώλεια.

Ως υπόδειγμα της χρησιμότητάς του, δημοσιεύουμε στην ΟΟΔΕ το 10ο κεφάλαιο του βιβλίου αυτού, για να πάρει ο αναγνώστης μια ιδέα, για την ποιότητα και το πλήθος των ντοκουμέντων που θα βρει και στα άλλα κεφάλαια του βιβλίου όταν το αγοράσει.

Νικόλαος Μαυρομάγουλος

πρώην Μάρτυρας του Ιεχωβά, και νυν Χριστιανός.

Χαρακτηριστικό υπόδειγμα από το βιβλίο:

Κεφάλαιο 10:

Το 1914 και «η γενεά αυτή».

(σελ.395)

Για περισσότερες από 3 δεκαετίες, το έτος 1914 υποδεικνυόταν ως το σχετικό με το μέλλον οριακό σημείο για τις χρονικές προφητείες της Οργάνωσης της Σκοπιάς. Τώρα, για οκτώ περίπου δεκαετίες, η ίδια ημερομηνία υποδεικνύεται ως το παρελθοντικό αφητηριακό σημείο για τη χρονική προφητεία που συνιστά το σημαντικότερο έναυσμα και κίνητρο για «επιτακτικότητα» στη δραστηριότητα των Μαρτύρων του Ιεχωβά.

Ίσως καμιά άλλη θρησκεία στη σύγχρονη εποχή δεν έχει επενδύσει τόσο σε μία και μόνο ημερομηνία, και δεν έχει εξαρτηθεί τόσο από αυτήν. Ο ισχυρισμός της Οργάνωσης των Μαρτύρων ότι είναι ο μοναδικός επίγειος αγωγός και όργανο του Θεού και του Χριστού, είναι αξεχώριστα συνδεδεμένος με την ημερομηνία αυτή, γιατί ο ισχυρισμός λέει ότι εκείνο το έτος ο Χριστός άρχισε την «αόρατη παρουσία του» ως ένας νεοεθρονισμένος κυβερνήτης, και ότι από εκεί κι έπειτα εξέτασε τα πολλά θρησκευτικά σώματα της γης και εξέλεξε αυτό που ήταν συνδεδεμένο με τη Σκοπιά, ως τον επιλεγμένο αντιπρόσωπο του ενώπιον όλης της ανθρωπότητας. Σε συσχέτιση μ' αυτό, ενέκρινε κι αναγνώρισε αυτό το ίδιο σώμα ανθρώπων ως την «τάξη του πιστού και φρόνιμου δούλου», την οποία διόρισε οικονόμο σε όλα τα επί γης υπάρχοντά του. Από αυτή τη διδασκαλία αντλεί το Κυβερνών Σώμα των Μαρτύρων του Ιεχωβά το δικαίωμά του στην εξουσία, αυτοπαρουσιαζόμενο ως το διαχειριστικό τμήμα αυτού του «πιστού και φρόνιμου δούλου». Αφαιρέστε το 1914 και την σημασία που ισχυρίζονται ότι έχει, και εξανεμίζεται κατά ένα μεγάλο μέρος η βάση της εξουσίας τους.

Τα στοιχεία δείχνουν ότι το Κυβερνών Σώμα αισθανόταν ανησυχία σε μεγάλο βαθμό, όσον αφορά αυτή τη σημαντική χρονική προφητεία. Η χρονική περίοδος κατά την οποία αναμενόταν να πραγματοποιηθεί, αποδείχθηκε εξαιρετικά σύντομη και περιορισμένη ως προς την κάλυψη των γεγονότων που είχαν προβλεφθεί. Το πέρασμα του κάθε έτους μονάχα επέτεινε την ανησυχία που ένιωθαν.

Μέχρι το 1940, οι εκδόσεις της Σκοπιάς παρουσίαζαν τα λόγια του Ιησού Χριστού «Αλήθεια σας λέω...», σαν να είχαν αρχίσει να εφαρμόζονται από το έτος 1914. Μιλούσαν για τη «γενιά του 1914», και την παρουσίαζαν ως σχετική με την περίοδο κατά την οποία θα λάμβανε χώρα η τελική εκπλήρωση των «προφητειών των εσχάτων ημερών», και θα εισερχόμασταν σε μια νέα τάξη πραγμάτων. Στη δεκαετία του 1940 η επικρατούσα άποψη ήταν ότι μία «γενιά» κάλυπτε μια περίοδο 30 η 40 ετών.

Αυτό συνεισέφερε στην ακλόνητη εμμονή ότι ο χρόνος που απέμενε ήταν εξαιρετικά περιορισμένος. Μπορούσαν επίσης να παρατεθούν ως επιβεβαίωση μερικά τουλάχιστον παραδείγματα (βλέπε Για παράδειγμα, τους «Αριθμούς» 32:13).

Με τον ερχομό του 1950 πάντως, η χρονική περίοδος που παρείχε αυτός ο προσδιορισμός είχε ουσιαστικά παρέλθει. Χρειαζόταν κάποια επιμήκυνση, κι έτσι, στο τεύχος της Σκοπιάς της 1ης Σεπτεμβρίου 1952, στις σελίδες 542-543, ο καθορισμός άλλαξε για πρώτη φορά, και η χρονική περίοδος που κάλυπτε μία «γενιά» ορίστηκε ότι αντιπροσωπεύει μία ολόκληρη ζωή, οπότε εκτεινόταν όχι απλά σε 30 η 40 χρόνια αλλά σε 70, 80 η και περισσότερα χρόνια. Αυτό για ένα καιρό φαινόταν να παρέχει ένα βολικό χρονικό διάστημα, κατά το οποίο μπορεί να συνέβαιναν οι δημοσιευμένες προβλέψεις. Εν τούτοις, με το πέρασμα των χρόνων η εφαρμογή του όρου «γενιά του 1914» υποβλήθηκε σε περαιτέρω προσαρμογή και επανακαθορισμό. Παρατηρήστε τους ισχυρισμούς που υπογραμμίζονται εδώ, σε ένα άρθρο του περιοδικού «Ξύπνα!» της 8ης Οκτωβρίου 1968[*] (σελ. 13, 14):

Προφανώς ο Ιησούς μιλούσε για κείνους που θα είχαν αρκετή ηλικία για να γίνουν μάρτυρες με **κατανέμοι** των όσων έλαβαν χώραν όταν άρχισαν «οί έσχατες ημέρες.» Ο Ιησούς έλεγε ότι

13

μερικά από τα άτομα εκείνα που θα ζούσαν κατά την εμφάνισι του 'σημείου των εσχάτων ημερών' θα εξακολουθούσαν να ζούν ακόμη όταν ο Θεός θα επέφερε το τέλος αυτού του συστήματος.

Ακόμη και αν υποθέσωμε ότι νέοι δέκα πέντε ετών θα ήσαν αρκετά διορατικοί για να κατανοήσουν τη σπουδαιότητα των συμβαινόντων το 1914, αυτοί οι νεαροί ακόμη της 'γενεάς ταύτης' θα ήσαν σήμερα περίπου 70 ετών. "Όστε η μεγάλη πλειονότης της γενεάς στην οποία αναφέρεται ο Ιησούς έχει ήδη πεθάνει. Οι απομένοντες πλησιάζουν προς το γήρας. Ομνηθήτε ότι ο Ιησούς είπε ότι το τέλος του άσεβοις αυτού κόσμου θα ήρχετο **πρωτοῦ** παρέλθῃ ἡ γενεά αὕτη. Αυτό μᾶς λέγει ότι τὰ ἔτη που ἀπομένουν πρὶν ἔλθῃ τὸ προφητευθὲν τέλος δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι πολλὰ.

Όταν το περιοδικό «Ξύπνα!» πραγματευόταν αυτό το θέμα πριν από 30 χρόνια, στις μέρες πριν το 1975, δινόταν έμφαση στο πόσο σύντομα θα εξέλειπε η γενιά του 1914, πόσο λίγος χρόνος έμενε για το διάστημα ζωής αυτής της γενιάς. Αν κάποιος Μάρτυρας υπονοούσε το 1968 ότι τα πράγματα θα συνεχίζονταν για άλλα 30 χρόνια ή και περισσότερο, αυτό θα εθεωρείτο ως εκδήλωση κατώτερης, ασθενούς στάσης, που δεν ήταν ενδεικτική ισχυρής πίστης.

Όταν όμως πέρασε το 1975, το σημείο έμφασης άλλαξε. Τώρα γινόταν προσπάθεια να δείχθει ότι το χρονικό διάστημα της γενιάς του 1914 δεν ήταν τόσο περιορισμένο όσο μπορούσε να νομίσει κανείς, ότι θα μπορούσε να εκταθεί ακόμα, με τρόπους πέρα από το αναμενόμενο.

Έτσι, η Σκοπιά της 1ης Οκτωβρίου 1978 μιλούσε τώρα, όχι γι' αυτούς που έγιναν «μάρτυρες με κατανόηση των όσων έλαβαν χώρα» το 1914, αλλά γι' αυτούς που «ήταν ικανοί να παρατηρήσουν» τα γεγονότα που άρχισαν εκείνο το έτος. Η απλή παρατήρηση είναι εντελώς διαφορετική από την κατανόηση. Αυτό θα μπορούσε λογικά να μειώσει το ελάχιστο όριο ηλικίας εκείνων που αποτελούσαν «την γενεάν ταύτην».

Συνεχίζοντας σ' αυτή τη γενική κατεύθυνση, δύο χρόνια αργότερα, η Σκοπιά της 15ης Οκτωβρίου τού 1980 (Σ.Τ.Μ. 1/3/1981 στην ελληνική) παρέθετε ένα άρθρο τού περιοδικού «U. S. Νιους εντ Γουόρλντ Ρηπόρτ», («U. S. News and World Report») που υποδείκνυε ότι «δέκα είναι η ηλικία ενός ατόμου στην οποία ένα γεγονός δημιουργεί μόνιμη εντύπωση στη μνήμη του». Το άρθρο των «Νέων» έλεγε ότι, αν αυτό ήταν αλήθεια, «τότε υπάρχουν σήμερα 13.000.000 και πλέον Αμερικανοί που θυμούνται τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο».

Η «ανάμνηση» επίσης επιτρέπει να λάβουμε υπόψη μια πιο τρυφερή ηλικία απ' ό,τι η «κατανόηση», την οποία το περιοδικό «Ξύπνα!» τού 1968 εισηγείτο παλιότερα ότι μπορούσαν να έχουν «νέοι δέκα πέντε ετών». (Στην πραγματικότητα, ο 1ος Παγκόσμιος Πόλεμος συνεχίστηκε μέχρι το 1918, και η αμερικανική ανάμειξη άρχισε μόλις το 1917. Έτσι, η προτεινόμενη ηλικία των 10 ετών που παρατέθηκε από το ειδησεογραφικό περιοδικό, δεν εφαρμόζεται απαραίτητα στο 1914.)

Παρότι διαφορετικά συστήματα υπολογισμού μπορεί να κέρδιζαν κανένα έτος από δω κι από κει, παρέμενε γεγονός το ότι η περίοδος της γενιάς τού 1914 συρρικνωνόταν με μεγάλη ταχύτητα, καθώς η αναλογία θανάτων είναι πάντα υψηλότερη μεταξύ των πιο ηλικιωμένων. Το Κυβερνών Σώμα το γνώριζε αυτό, γιατί το θέμα ήρθε προς συζήτηση αρκετές φορές.

Το πρόβλημα προέκυψε κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης τού Κυβερνώντος Σώματος της 7ης Ιουνίου 1978. Σ' αυτό οδήγησαν προγενέστεροι παράγοντες. Το μέλος του Κυβερνώντος Σώματος Άλμπερτ Σρόντερ, είχε διανείμει στα μέλη αντίγραφα μιας δημογραφικής αναφοράς για τις ΗΠΑ. Τα δεδομένα έδειχναν ότι λιγότερο από 1% του πληθυσμού που ήταν στην εφηβεία το 1914 βρισκόταν ακόμα εν ζωή το 1978. Αλλά ένας παράγοντας που κίνησε περισσότερο την προσοχή αφορούσε δηλώσεις που είχε κάνει ο Σρόντερ κατά την επίσκεψή του σε ορισμένες χώρες στην Ευρώπη. Πίσω στο Μπρούκλιν

έφτασαν αναφορές ότι ο Σρόντερ υπέβαλλε σε άλλους την ιδέα ότι η έκφραση «η γενεά αυτή», όπως τη χρησιμοποιούσε ο Ιησούς στο Ματθαίος 24:34, εφαρμοζόταν στη γενιά των «κεχρισμένων», και ότι όσο ζούσε έστω ένας από αυτούς, αυτή η «γενεά» δεν θα παρερχόταν. Αυτό βέβαια ήταν αντίθετο με τη διδασκαλία της Οργάνωσης, και είχε γίνει χωρίς την έγκριση του Κυβερνώντος Σώματος.

Όταν μετά την επιστροφή του Σρόντερ τέθηκε το θέμα, η ερμηνεία που είχε προτείνει απορρίφθηκε, και ψηφίστηκε ότι σ' ένα προσεχές τεύχος της «Σκοπιάς» θα δημοσιεύονταν «ερωτήσεις αναγνωστών» που θα επανεπιβεβαίωναν τη δεδομένη διδασκαλία αναφορικά με «αυτή τη γενιά».^[1] Είναι ενδιαφέρον ότι στο μέλος του Κυβερνώντος Σώματος Σρόντερ δεν απευθύνθηκε επίπληξη ούτε μομφή για το ότι είχε αναπτύξει αυτή τη χωρίς έγκριση, ασυμβίβαστη με τις διδασκαλίες άποψη, ενώ ήταν στην Ευρώπη.

Το πρόβλημα ανέκυψε ξανά στη συνεδρίαση της 6ης Μαρτίου και της 14ης Νοεμβρίου 1979. Καθώς το θέμα είχε τραβήξει την προσοχή, φωτοτύπησα τις πρώτες είκοσι σελίδες του κειμένου που είχε στείλει ο Σουηδός Πρεσβύτερος, το οποίο εξέθετε λεπτομερώς την ιστορία της χρονολογικής εικοτολογίας και αποκάλυπτε την πραγματική πηγή του υπολογισμού για τα 2.520 έτη και την ημερομηνία του 1914. Κάθε μέλος του Κυβερνώντος Σώματος έλαβε ένα αντίγραφο. Παρεκτός από ένα περιστασιακό σχόλιο, δεν το εύρισκαν πρόπον να συζητήσουν για το θέμα.

Ο Λάιμαν Σουίνγκλ, ως επικεφαλής του Τμήματος Συγγραφής, ήταν ήδη εξοικειωμένος μ' αυτό το υλικό. Επέστησε την προσοχή του Σώματος σε μερικές από τις δογματικές, επίμονες δηλώσεις που είχαν δημοσιευθεί σε αρκετά τεύχη της «Σκοπιάς» του 1922, διαβάζοντας κάποια αποσπάσματα δυνατά σε όλα τα μέλη. Είπε ότι ήταν πολύ μικρός το 1914 (μόνο τεσσάρων ετών) για να θυμάται πολλά γι' αυτό.^[2] Αλλά είπε ότι θυμόταν τις συζητήσεις που λάμβαναν χώρα στο σπίτι του αναφορικά με το 1925. Ότι ήξερε επίσης τι είχε συμβεί το 1975. Είπε ότι προσωπικά δεν θα ήθελε να εξαπατηθεί αναφορικά με άλλη μία ημερομηνία.

Κατά την πορεία της συζήτησης, τόνισα ότι δεν υπήρχαν ιστορικά στοιχεία που να υποστηρίζουν την αφετηριακή ημερομηνία της Εταιρείας, το 607 π. Χ. Όσο για το 1914 και τη γενιά που ζούσε τότε, το ερώτημά μου ήταν: αν η παραδοσιακή διδασκαλία της Οργάνωσης ήταν έγκυρη, πώς μπορούμε να εφαρμόσουμε τους συνοδευτικούς λόγους του Χριστού στους ανθρώπους που ζούσαν το 1914; Είπε: «Παρόμοια και εσείς, όταν τα δείτε όλα αυτά, να ξέρετε ότι εκείνος πλησιάζει, είναι στην πόρτα.»^[**] Και «καθώς αυτά θα αρχίσουν να γίνονται, ανορθωθείτε και σηκώστε τα κεφάλια σας, επειδή πλησιάζει η απελευθέρωσή σας»^[***]. Τα έντυπα ανέφεραν τακτικά ότι αυτά τα λόγια άρχισαν να εφαρμόζονται από το 1914 κι έπειτα, σ' αυτούς τους Χριστιανούς που ζούσαν το 1914. Αλλά αν ήταν έτσι, τότε σε ποιους ανάμεσα σ' αυτούς μπορούσαν να εφαρμοστούν; Σ' αυτούς που τότε ήταν 50 ετών; Αλλά αν εκείνοι ζούσαν τώρα (δηλαδή το 1979, τον καιρό της συζήτησης), θα ήταν 115 ετών. Σ' αυτούς που τότε ήταν 40 ετών; αυτοί θα ήταν τώρα 105. Ακόμα και οι 30χρονοι θα ήταν 95, και αυτοί που είχαν μόλις περάσει την εφηβεία τους θα ήταν ήδη 85 το 1979. (Ακόμα κι αυτοί θα είναι πάνω από 100, αν ζουν ακόμα σήμερα.)

Αν λοιπόν αυτά τα συνταρακτικά λόγια, «σηκώστε τα κεφάλια σας επειδή πλησιάζει η απελευθέρωσή σας», πραγματικά εφαρμόζονταν στους ανθρώπους του 1914, κι εννοούσαν ότι μπορούν να ελπίζουν να δουν την τελική εκκαθάριση, λογικά αυτή η συναρπαστική αναγγελία θα έπρεπε να προσδιορίζεται από το λεγόμενο: «Ναι, εσείς μπορείτε να το δείτε δηλαδή, υπό τον όρο ότι είστε τώρα πολύ νέοι και θα ζήσετε μια πολύ-πολύ μακροχρόνια ζωή». Ως παράδειγμα κατέδειξα τον πατέρα μου, που γεννήθηκε το 1891, και το 1914 ήταν ένας νέος 23 ετών. Έζησε, όχι μόνο εβδομήντα χρόνια, η ογδόντα, αλλά έφτασε τα 86. Το 1979 ήταν ήδη νεκρός προ δύο ετών, και πέθανε χωρίς να δει τα προφητευόμενα.

Έτσι, ρώτησα το Σώμα, τι νόημα είχε η εφαρμογή των λόγων του Ιησού στο Ματθαίος 24:33, 34 στο 1914, αν οι μόνοι που μπορούσαν να τα δουν να εκπληρώνονται ήταν παιδιά στην εφηβεία τους ή και μικρότερα; Καμιά συγκεκριμένη απάντηση δεν δόθηκε.

Πάντως, κάποια μέλη εξέφρασαν τη συνεχιζόμενη υποστήριξή τους για «αυτή τη γενιά» και τη χρονολογία του 1914. Ο Λούντ Μπάρνυ εξέφρασε την προσωπική του κατάπληξη κι ανησυχία, για το ότι υπήρχαν μέσα στο Σώμα αμφιβολίες σχετικά με τη διδασκαλία. Αναφερόμενος στις δηλώσεις από τεύχη της «Σκοπιάς» του 1922, που διάβασε ο Λάιμαν Σουίνγκλ, είπε ότι δεν εύρισκε σ' αυτές τίποτα που να τον ανησυχεί, ότι αυτές ήταν «παρούσα αλήθεια» για τους αδελφούς εκείνη την περίοδο.^[3] Όσο για τη μεγάλη ηλικία της γενιάς του 1914, υπογράμμισε ότι σε μερικά μέρη της Σοβιετικής Ένωσης υπάρχουν επαρχίες όπου οι άνθρωποι ζουν μέχρι τα 130. Μας σύστησε ότι έπρεπε να εκφράσουμε στους αδελφούς μια ενιαία θέση, έτσι ώστε να διατηρήσουν την αίσθηση της επιτακτικότητας, του επείγοντος. Άλλοι εξέφρασαν απόψεις που συνέκλιναν με τη δική του.

Όταν αργότερα ο πρόεδρος της συνεδρίασης μου επέτρεψε να μιλήσω, έκανα το σχόλιο ότι φαινόταν να χρειαζόταν να θυμόμαστε πως ό,τι διδάσκεται σήμερα ως «παρούσα αλήθεια», μπορεί επίσης με τον καιρό να γίνει «παρελθούσα αλήθεια», και ότι η «παρούσα αλήθεια» που αντικαθιστά μια τέτοια «παρελθούσα αλήθεια», μπορεί η ίδια να αντικατασταθεί από μια «μέλλουσα αλήθεια». Θεωρούσα πως όταν η λέξη «αλήθεια» χρησιμοποιείτο κατ' αυτόν τον τρόπο, έχανε το νόημά της.

Δύο μέλη του Σώματος είπαν ότι, αν η παρούσα εξήγηση δεν ήταν η σωστή, τότε ποια ήταν η εξήγηση των λόγων του Ιησού; Καθώς η ερώτηση φαινόταν ν' απευθύνεται σ' εμένα, απάντησα πως θεωρούσα ότι θα υπήρχε κάποια εξήγηση που εναρμονιζόταν με τη Γραφή και τα γεγονότα, αλλά πως ό,τι παρουσιάζαμε σίγουρα δεν θα έπρεπε να είναι κάποια ξαφνική ιδέα, αλλά κάτι που θα είχε διερευνηθεί και ζυγιστεί πολύ προσεκτικά. Είπα ότι νόμιζα ότι υπήρχαν αδελφοί ικανοί να κάνουν εκείνο το έργο, αλλά ότι θα χρειαζόνταν την εξουσιοδότηση του Κυβερνώντος Σώματος. Ενδιαφερόταν το Κυβερνών Σώμα να γίνει κάτι τέτοιο; Δεν δόθηκε απάντηση, και η ερώτηση έπεσε στο κενό.

Στο τέλος της συζήτησης, τα μέλη του Κυβερνώντος Σώματος με την εξαίρεση μερικών υπέδειξαν ότι θεωρούσαν πως το 1914 και η διδασκαλία για «αυτή τη γενιά», που ήταν συνδεδεμένη μ' αυτό, έπρεπε να συνεχίσει να τονίζεται. Ο Συντονιστής της Συγγραφικής Επιτροπής, Λάιμαν Σουίνγκλ, σχολίασε: «Εντάξει, αν αυτό είναι που θέλετε να κάνετε.

Αλλά τουλάχιστον γνωρίζετε ότι όσον αφορά το 1914, οι Μάρτυρες του Ιεχωβά πήραν το όλο πράγμα καθ' ολοκληρίαν από τους Αντβεντιστές της Δευτέρας ελεύσεως.»

Ίσως ένα από τα πράγματα που μ' ενοχλούσαν περισσότερο ήταν που γνώριζα ότι, ενώ η Οργάνωση προέτρεπε τους αδελφούς να διατηρήσουν ακλόνητη πίστη στην ερμηνεία της, υπήρχαν άνθρωποι με υπεύθυνη θέση μέσα στην Οργάνωση που είχαν οι ίδιοι φανερώσει ότι δεν είχαν πλήρη πεποίθηση στις προβλέψεις που βασίζονταν στη χρονολογία 1914.

Να ένα αξιοσημείωτο παράδειγμα: στη διάρκεια της συνεδρίασης της 19ης Φεβρουαρίου, κατά την οποία το Κυβερνών Σώμα άκουγε την ηχογραφημένη ομιλία του Φρεντ Φράντς για το 1975, ακολούθησε συζήτηση για την αβεβαιότητα των χρονικών προφητειών. Ο Νάθαν Νορ, που τότε ήταν πρόεδρος, μίλησε και είπε: «Υπάρχουν κάποια πράγματα που ξέρω: γνωρίζω ότι ο Ιεχωβά είναι Θεός, ότι ο Χριστός Ιησούς είναι ο Υιός του, ότι έδωσε τη ζωή του ως αντίλυτρο για μας, ότι υπάρχει ανάσταση. Για άλλα πράγματα δεν είμαι τόσο σίγουρος. Για το 1914 δεν ξέρω. Μιλάμε για το 1914 για πολύν καιρό. Μπορεί να έχουμε δίκιο, κι ελπίζω να έχουμε».^[4]

Σ' εκείνη τη συνεδρίαση, η χρονολογία που ήταν πρωταρχικά υπό συζήτηση ήταν το 1975, κι έτσι ήρθε σαν έκπληξη να αναφερθεί σ' αυτό το γενικό πλαίσιο η πολύ πιο θεμελιώδης χρονολογία του 1914. Όπως είπα, τα λόγια αυτά του προέδρου δεν ειπώθηκαν σε ιδιαίτερη συζήτηση, αλλά ενώπιον του συνεδριάζοντος Κυβερνώντος Σώματος.

Πριν από τη μεγάλη συζήτηση για το 1914 (στις 14 Νοεμβρίου του 1979, με όλα τα μέλη παρόντα), η Επιτροπή Συγγραφής του Σώματος είχε συζητήσει σε μια συνάντηση το αν ήταν ορθό να συνεχίσει να τονίζεται το 1914.^[5] Στη συζήτηση της Επιτροπής προτάθηκε ότι θα μπορούσαμε τουλάχιστον να αποφεύγουμε να προωθούμε αυτή τη χρονολογία. Όπως ανακαλώ στη μνήμη μου, ο Καρλ Κλάιν μας θύμισε την πρακτική που ακολουθείτο μερικές φορές, να μην αναφέρεται μια ορισμένη διδασκαλία για κάποιο διάστημα, έτσι ώστε αν γινόταν κάποια αλλαγή, να μην έκανε τόσο μεγάλη εντύπωση.

Είναι άξιο προσοχής ότι η Επιτροπή Συγγραφής ψήφισε ομόφωνα ν' ακολουθήσει αυτήν ακριβώς την πολιτική στις εκδόσεις, όσον αφορά το 1914. Αυτή η θέση πάντως ήταν βραχύβια, καθώς στις 14 Νοεμβρίου του 1979, η συνεδρίαση της ολομέλειας του Κυβερνώντος Σώματος κατέστησε σαφές ότι η πλειοψηφία ήταν υπέρ του τονισμού της ημερομηνίας, όπως γινόταν συνήθως.

Το ότι τα ερωτήματα σχετικά μ' αυτή τη διδασκαλία δεν περιορίζονταν στο Μπρούκλιν, το διαπίστωσα από ένα γεγονός που συνέβη σ' ένα ταξίδι μου στη Δυτική Αφρική, το φθινόπωρο του 1979. Στη Νιγηρία, δύο μέλη της Νιγηριανής Επιτροπής Τμήματος κι ένας που ήταν Ιεραπόστολος για μεγάλο διάστημα, με πήγαν να δω ένα κτήριο που είχε αγοράσει η εταιρεία για την ανοικοδόμηση νέων Γραφείων Τμήματος. Στην επιστροφή ρώτησα πότε περίμεναν ότι θα ήταν έτοιμοι να μετακομίσουν στη νέα τοποθεσία. Η απάντηση ήταν ότι, μετά την εκχέρσωση της γης, την επίτευξη της έγκρισης των σχεδίων και την απόκτηση των

απαραίτητων αδειών, και μετά την ίδια την δόμηση, αυτή η μετακόμιση θα μπορούσε να γίνει περίπου το 1983.

Εξαιτίας αυτού ρώτησα: «έχετε καθόλου ερωτήματα από τους αδελφούς εδώ για το μάκρος του χρόνου που πέρασε από το 1914;» Για μία στιγμή έγινε σιωπή, και μετά ο Συντονιστής Επιτροπής είπε: «όχι, οι Νιγηριανοί αδελφοί σπάνια έχουν τέτοια ερωτήματα, έχουμε όμως Εμείς». Σχεδόν αμέσως, ο επί μακρόν Ιεραπόστολος είπε: «αδελφέ Φραντς, δεν θα μπορούσε η αναφορά του Ιησού σε αυτή τη γενιά να εφαρμοστεί μόνο στους ανθρώπους που ζούσαν τότε παλιά, και είδαν την καταστροφή της Ιερουσαλήμ; Αν ίσχυε αυτό, τότε όλα θα φαίνονταν να ταιριάζουν».

Ήταν απόλυτα φανερό ότι δεν φαίνονταν να ταιριάζουν όλα στο μυαλό του με τον τρόπο που τα ερμήνευε η υπάρχουσα διδασκαλία. Η απάντησή μου ήταν απλά ότι υπέθετα ότι αυτό που έλεγε ήταν πιθανότητα, αλλά ότι δεν υπήρχαν πολλά που μπορούσαμε να πούμε γι' αυτή την ιδέα. Μετά την επιστροφή μου μετέφερα αυτή τη συζήτηση στο Κυβερνών Σώμα, γιατί μου έδινε ενδείξεις για τα ερωτήματα που υπήρχαν στο μυαλό ανθρώπων σ' όλον τον κόσμο, ανθρώπων που έχαιραν σεβασμού και κατείχαν θέσεις με μεγάλη εξουσία. Τα σχόλια που έκαναν οι άνθρωποι στη Νιγηρία και ο τρόπος που τα έκαναν, έδειχνε καθαρά ότι είχαν συζητήσει το θέμα μεταξύ τους, πριν ακόμα λάβει χώρα η επίσκεψή μου.

Λίγον καιρό μετά την επιστροφή μου από την Αφρική, στη συνεδρίαση του Κυβερνώντος Σώματος της 17ης Φεβρουαρίου 1980, ο Λούντ Μάρνυ εξέφρασε ξανά τα συναισθήματά του για τη σπουδαιότητα της διδασκαλίας σχετικά με το 1914 και «αυτή τη γενιά». Ο Λάιμαν Σουίνγκλ είπε ότι το υλικό που δημοσιεύθηκε το 1978 στις «Ερωτήσεις αναγνωστών» δεν είχε διευθετήσει το θέμα στο μυαλό των αδελφών. Ο Άλμπερτ Σρόντερ ανέφερε ότι στη Σχολή Γαλαάδ και στα σεμινάρια των Επιτροπών Τμήματος, οι αδελφοί έφεραν προς συζήτηση το θέμα ότι τώρα συζητιόταν ως πιθανή ημερομηνία το 1984, το οποίο απείχε 70 χρόνια από το 1914 (προφανώς εθεωρείτο ότι ο αριθμός 70 είχε κάποια ιδιαίτερη σημασία). Το Σώμα αποφάσισε να συζητήσει περαιτέρω το θέμα του 1914 στην επόμενη συνεδρίαση.^[6]

Η Επιτροπή Προεδρίας, αποτελούμενη από τον Άλμπερτ Σρόντερ (πρόεδρο), τον Καρλ Κλάιν και τον Γκραντ Σούτερ, συνέγραψε τώρα ένα κείμενο πιο ασυνήθιστο. Εφοδίασαν με ένα αντίγραφο κάθε μέλος του Κυβερνώντος Σώματος. Εν συντομία, αυτοί οι τρεις εισηγούνταν ότι η έκφραση «η γενεά αυτή», αντί να εφαρμοστεί στους ανθρώπους που ζούσαν το 1914, θ' άρχιζε να εφαρμόζεται το 1957, σαράντα τρία χρόνια αργότερα!

Ιδού και το κείμενο, ακριβώς όπως μας το έδωσαν τα τρία μέλη του Κυβερνώντος Σώματος:

«Προς τα μέλη τον Κυβερνώντος σώματος - Για τα θέματα ημερησίας διάταξης της Πέμπτης 5 Μαρτίου 1980.

Ερώτημα: Τι είναι η γενεά αυτή; (Ματθαίος 24:34, Μάρκος 13. 30, Λουκάς 21:32).

TDNT (πολλά σχολιολόγια) λένε: «η λέξη γενεά δηλώνει κυρίως την έννοια των συγχρόνων». Τόμος 1, σελ. 663. Σχεδόν όλα λένε ότι η γενεά διαφέρει από το γένος, το οποίο γένος σημαίνει απόγονοι, λαός, ράτσα, φυλή. Βλέπε TDNT τόμ. 1 σελ. 685 (ο όρος γένος βρίσκεται στην Α' επιστολή Πέτρου, 2:9).

Η απάντηση μπορεί να συνδέεται με το ερώτημα στο Ματθαίος 24:33. Τι σημαίνει το όταν δείτε όλα αυτά τα πράγματα;

Το σχολιολόγιο τον Lange (τόμ. 8) εισηγείται ότι αυτά τα πράγματα δεν αναφέρονταν στο 70 μ.Χ. Ούτε στην Παρουσία το 1914, αλλά στα ουράνια φαινόμενα των εδαφίων 29,30 που βλέπουμε τώρα κι άρχισαν με τη διαστημική εποχή από το 1957κι έπειτα. Σ' αυτή την περίπτωση η γενεά αυτή θα ήταν η σύγχρονη γενιά της ανθρωπότητας που ζει από το 1957.

Τρεις υποδιαιρέσεις

Το Σχολιολόγιο τού Lange διαιρεί το 24ο κεφ. Τού κατά Ματθαίον ευαγγελίου σε τρεις κύκλους.

1ος κύκλος Ματθαίος 24:1-14,

2ος κύκλος Ματθαίος 24:15-28

3ος κύκλος Ματθαίος 24:29-44 (συντέλεια ;Η κατάληξη)

(Βλέπε Τόμο 8, σελ. 421, 424 και 427).

Βασίζεται στο τριμερές ερώτημα στο κατά Ματθαίος 24:3.

Η Σκοπιά και το βιβλίο Η Χιλιετής Βασιλεία τού Θεού Έχει πλησιάσει (ka) έχουν επίσης διαιρέσει το 24ο κεφάλαιο τού κατά Ματθαίον σε 3 μέρη. Ματθαίος 24:3-22: έχει παράλληλες εκπληρώσεις στον 1ο αιώνα και σήμερα από το 1914.

Ματθαίος 24:23-28: Περίοδος μέσα στην Παρουσία τού Χριστού το 1914 (βλ. Σκοπιά 75 σελ. 275). Ματθαίος 24:29-44: Τα ουράνια φαινόμενα έχουν κυριολεκτική εφαρμογή από τη διαστημική εποχή που άρχισε από το 1957 και πέρα, για να περιλάβει το ερχόμενον τού Χριστού ο οποίος θα έρθει ως εκτελεστής στην αρχή της μεγάλης θλίμης.

(Βλέπε Σκοπιά 75 σελ. 276 παρ. 18· ka σελ. 323 ως 328.)

Όλα αυτά τα πράγματα θα έπρεπε να ανάγονται πίσω στο απόσπασμα, στα πιο κοντινά θέματα που απαριθμούνται στο σύνθετο σημείο, δηλαδή στα ουράνια φαινόμενα των εδαφίων 29 και 30. *

Αν αυτό είναι αλήθεια...

Τότε, η γενεά αυτή θα αναφερόταν στη σύγχρονη ανθρωπότητα, τους ανθρώπους που ζουν ως γνώστες από το 1957 και μετά.

---

*Τη σκέψη αυτή έχει επιβεβαιώσει ο Κάρολος Τέιζ Ρώσσελ στο Σχολιολόγιο Μπερήαν, σελ. 217: «Γενεά, άνθρωποι που ζουν ταυτόχρονα, οι οποίοι γίνονται μάρτυρες των σημείων που μόλις αναφέρθηκαν». (Τόμ. 4, σελ. 604). Επιτροπή Προεδρίας, 3/3/80».

Το έτος 1957 σημαδεύτηκε από την εκτόξευση του πρώτου ρωσικού Σπούτνικ στο διάστημα έξω από τη γη. Προφανώς, η Επιτροπή προεδρίας θεώρησε ότι το γεγονός αυτό μπορούσε να γίνει αποδεκτό ως σηματοδότης της αρχής της εκπλήρωσης των λόγων του Ιησού: «Ο ήλιος θα σκοτεινιάσει και η σελήνη δεν θα δώσει το φως της, και τα άστρα θα πέσουν από τον ουρανό, και οι δυνάμεις του ουρανού θα κλονισθούν». ^[7]

Με βάση αυτή την εφαρμογή, το συμπέρασμά τους θα ήταν όπως δήλωσαν: «Έτσι, η γενεά αυτή θα αναφερόταν στη σύγχρονη ανθρωπότητα που ζει καλά πληροφορημένη από το 1957 και μετά».

Οι τρεις άνδρες δεν πρότειναν να εγκαταλειφθεί το 1914. Αυτό θα παρέμενε ως «το τέλος του καιρού των Εθνών». Αλλά ο όρος «η γενεά αυτή» δεν θ' άρχιζε να εφαρμόζεται πριν το 1957.

Λαμβάνοντας υπόψη την αυξανόμενη ταχύτητα με την οποία ελαττωνόταν η γενιά του 1914, αυτή η νέα εφαρμογή της φράσης θα μπορούσε αναμφίβολα ν' αποδειχθεί ακόμα πιο επιβοηθητική από κάποια άτομα που δήθεν ζούσαν μέχρι τα 130 χρόνια τους σε κάποιο τμήμα της Σοβιετικής Ένωσης. Συγκρίνοντας τη νέα αφηγηματική χρονολογία του 1957 με αυτή του 1914, η νέα χρονολογία θα έδινε 43 επιπρόσθετα χρόνια μέχρι να φτάσει η περίοδος που εμπεριείχε η φράση «η γενεά αυτή».

Τα δεδομένα του Κυβερνώντος Σώματος απαιτούσαν, προκειμένου να υποβάλει κάτι μια Επιτροπή στην ολομέλεια του Σώματος, να υπάρχει ομοφωνία μεταξύ των μελών της επιτροπής (αλλιώς οι διχασμένες απόψεις θα έπρεπε να παρουσιαστούν στο Σώμα για διευθέτηση). Γι' αυτό η παρουσίαση της καινοφανούς ιδέας για το 1957 ήταν κάτι στο οποίο τα τρία μέλη της επιτροπής Προεδρίας, οι Σρόντερ, Κλάιν και Σούτερ, πρέπει να είχαν συμφωνήσει.

Σκέφτομαι ότι αν ρωτούσα γι' αυτή την παρουσίαση σήμερα, η απάντηση θα ήταν «ω, αυτή ήταν απλά μια πρόταση». Πιθανόν, αλλά αν ήταν έτσι, ήταν μια πρόταση που έγινε στα σοβαρά. Και για να κάνουν τέτοια εισήγηση στο Κυβερνών Σώμα, ο Άλμπερτ Σρόντερ, ο Καρλ Κλάιν και ο Γκραντ Σούτερ, θα πρέπει στο μυαλό τους να ήθελαν να δουν την προτεινόμενη αλλαγή να πραγματοποιείται. Αν πραγματικά η πίστη και η πεποίθησή τους στη μακροχρόνια διδασκαλία της Εταιρείας γι' «αυτή τη γενιά» (με εφαρμογή από το 1914 και μετά) ήταν ισχυρή, σταθερή, χωρίς αμφιβολίες, σίγουρα ποτέ δεν θα προσέρχονταν με τη νέα ερμηνεία που διατύπωσαν.

Το Κυβερνών Σώμα δεν δέχθηκε τη νέα άποψη που πρότειναν αυτά τα μέλη. Τα σχόλια που έγιναν έδειξαν ότι πολλοί τη θεώρησαν παράδοξη. Πάντως, παραμένει το γεγονός ότι τα μέλη του Κυβερνώντος Σώματος Σρόντερ, Κλάιν και Σούτερ παρουσίασαν την ιδέα τους ως μια σοβαρή εισήγηση, που αποκάλυπτε τη δική τους έλλειψη πεποίθησης προς το βάσιμο της υπάρχουσας διδασκαλίας για το θέμα.

Παρόλα αυτά τα στοιχεία για διχασμένες απόψεις ως προς την εγκυρότητα των ισχυρισμών για το 1914 και «τη γενιά του 1914», τολμηρές, θετικές, αποφασιστικές δηλώσεις σχετικά με το 1914 και «τη γενιά του 1914» εξακολούθησαν να δημοσιεύονται ως αλήθεια θεμελιωμένη στη Γραφή από την [Οργάνωση-προφήτη](#), και όλοι οι Μάρτυρες του Ιεχωβά παροτρύνονταν να εμπιστευθούν απόλυτα τη διδασκαλία αυτή, και να μεταφέρουν αυτό το μήνυμα σε άλλους ανθρώπους σ' όλον τον κόσμο. Σε μια φανερή προσπάθεια καθησυχασμού της ανησυχίας για τη μείωση των ανθρώπων της γενιάς του 1914, η ίδια «Σκοπιά» (της 15ης Οκτωβρίου 1980, σελ. 31, στην ελληνική της 1ης Μαρτίου 1981, σελ. 30) που άφηνε να εννοηθεί ότι το όριο ηλικίας για τα μέλη αυτής της γενιάς μπορούσε να μειωθεί στα 10 έτη, έλεγε επίσης: «Και αν το πονηρό σύστημα αυτού τον κόσμου επιζούσε ως τη στροφή τού αιώνα, πράγμα πολύ απίθανο αν λάβωμε υπ' όψιν τις παγκόσμιες τάσεις και την εκπλήρωσι της Βιβλικής προφητείας, θα υπήρχαν ακόμη επιζώντες από τη γενεά τού Α Παγκοσμίου Πολέμου. Ωστόσο, το γεγονός ότι ο αριθμός τους μειώνεται αποτελεί άλλη μια απόδειξι ότι η συντέλεια του συστήματος πραγμάτων προχωρεί γοργά στον τερματισμό της».

Αυτό γράφτηκε το 1980. Είκοσι χρόνια μετά, με την αλλαγή του αιώνα, αυτοί που κατά το 1914 ήταν δέκα ετών θα ήταν ενενήντα έξι. Μπορεί όμως να βρίσκονταν ακόμα γύρω μερικοί από αυτούς, κι αυτό προφανώς θα θεωρείτο ως το απολύτως απαραίτητο για να εκπληρωθούν τα λόγια του Ιησού πράγμα που βέβαια εξαρτάται από την αποδοχή της ιδέας ότι ο Ιησούς απηύθυνε τους λόγους του ειδικά σε δεκάχρονα παιδιά. Αυτό δείχνει με παράδειγμα τα άκρα στα οποία ήταν πρόθυμη να φτάσει η Οργάνωση, για να εμμείνει στον ορισμό της για τη «γενιά του 1914».

Περισσότερα χρόνια πέρασαν, και τώρα δεν γινόταν καμιά αναφορά σε «δεκάχρονους», αλλά αντίθετα γίνονταν απλά αναφορές σε «αυτούς που ζούσαν το 1914» ή παρόμοιες. Αυτό βέβαια, επέτρεπε να περιληφθούν στη «γενιά του 1914» και τα νεογέννητα μωρά. Αλλά με την άφιξη της δεκαετίας του 1990, και με την τρίτη χιλιετία έτοιμη ν' αρχίσει, ακόμα κι αυτή η «διευθέτηση στην κατανόηση» παρείχε στιγμιαία μόνο ανακούφιση στο πρόβλημα. Ακόμα κι ένα νεογέννητο το 1914, θα πλησίαζε τα 90 το 2000.

Ένα πράγμα που μπορώ να πω θετικά γι' αυτό το θέμα, είναι ότι προσωπικά βρίσκω απίστευτη τη λογική που χρησιμοποιήθηκε μέσα στο Κυβερνών Σώμα. Το βρίσκω τραγικό ότι μια χρονική προφητεία μπορούσε να κηρύσσεται στον κόσμο ως κάτι σταθερό, πάνω στο οποίο οι άνθρωποι μπορούσαν και θα έπρεπε να βασίζονται με εμπιστοσύνη, να χτίζουν τις ελπίδες τους, να διαμορφώνουν τα σχέδια της ζωής τους, όταν οι ίδιοι που τη δημοσίευαν γνώριζαν ότι μέσα στο ίδιο το δικό τους συλλογικό σώμα δεν υπήρχε ομοφωνία γνήσιας, σταθερής πεποίθησης ως προς την ορθότητα αυτής της διδασκαλίας. Ίσως η

συμπεριφορά τους μπορεί να γίνει πιο κατανοητή όταν θεωρηθεί σε σχέση με το όλο υπόβαθρο της Οργάνωσης, με τις δεκαετίες διόρθωσης και μετάθεσης ημερομηνιών.

Ίσως πιο απίστευτο μου φαίνεται ότι τα μέλη της προεδρεύουσας επιτροπής Αλμπερτ Σρόντερ, Καρλ Κλάιν και Γκραντ Σούτερ, μέσα σε δύο μήνες από την υποβολή της νέας ιδέας τους γι' «αυτή τη γενιά», απαρτίθησαν τη διδασκαλία για την αρχή της παρουσίας του Χριστού το 1914 ανάμεσα στις κατηγορηματικές διδασκαλίες, βάσει των οποίων αποφασίζεται αν άτομα (περιλαμβανομένων των μελών του προσωπικού των Κεντρικών Γραφείων) ήταν ένοχα Αποστασίας, και γι' αυτό τους άξιζε αποκοπή. Το έκαναν αυτό, γνωρίζοντας ότι μόλις μήνες πριν, αυτοί οι ίδιοι είχαν θέσει υπό αμφισβήτηση το δόγμα αναφορικά με «αυτή τη γενιά», που ήταν «ταίρι» του 1914 και απέρρευε από αυτό.

Απ' την αρχή ως το τέλος του μισού αιώνα κατά τον οποίο η Οργάνωση διεκήρυττε την αρχή της «γενιάς του 1914», η διάρκειά του αποδείχτηκε με συνέπεια ότι ήταν σαν ένα στρώμα πολύ κοντό για ν' αναπαυθεί κανείς, και οι συλλογισμοί που χρησιμοποιήθηκαν για να καλύψουν αυτό το δογματικό «στρώμα» αποδείχθηκαν σαν ένα υφαντό σεντόνι που είναι πολύ στενό, και δεν μπορεί στην περίπτωση αυτή να κρατήσει έξω τα ψυχρά γεγονότα της πραγματικότητας.

Η ηγεσία έκανε πολυάριθμες προσαρμογές και διευθετήσεις, και τώρα λίγες επιλογές της είχαν απομείνει. Υπήρχε η επιλογή να τεθεί το 1957 ως εναρκτήρια ημερομηνία γι' «αυτή τη γενιά», που πρότειναν τα μέλη Σρόντερ, Κλάιν και Σούτερ, αλλά αυτή η επιλογή φαινόταν απίθανη. Υπήρχε η ιδέα του Αλμπερτ Σρόντερ, να εφαρμοστεί η φράση στην τάξη των «κεχρισμένων» (ιδέα που πλανάτο στην Οργάνωση για πολλά-πολλά χρόνια), η οποία είχε αναμφίβολα πλεονεκτήματα. Πάντα υπήρχαν επιπλέον άτομα (μερικά από αυτά πολύ νέα), που κάθε χρόνο αποφάσιζαν για πρώτη φορά ότι ανήκαν στην τάξη των «κεχρισμένων». Έτσι, αυτή η επιλογή θα πρόσφερε μια σχεδόν απεριόριστη παράταση χρόνου για τη διδασκαλία σχετικά με «αυτή τη γενιά».

Υπήρχε κι άλλη μία επιλογή. Μπορούσαν ν' αναγνωρίσουν τα ιστορικά στοιχεία, που τοποθετούσαν την καταστροφή της Ιερουσαλήμ είκοσι χρόνια μετά το 607 π. Χ., την ημερομηνία που έδινε η Οργάνωση. Αυτό θα έκανε τους Καιρούς των Εθνών να τελειώσουν (χρησιμοποιώντας την ερμηνεία τους για τα 2.520 χρόνια) γύρω στο 1934. Αλλά είχε δοθεί τόσο τεράστια σημασία στο 1914 και, όπως αποδείχτηκε, είχε συνδεθεί μ' αυτό τόσο μεγάλο μέρος της δογματικής υπερδομής, που αυτό το βήμα έμοιαζε επίσης απίθανο.

Τα αναπόφευκτα προμηνύματα για ακόμα περισσότερη «προσαρμογή της κατανόησης» άρχισαν να εμφανίζονται με τη «Σκοπιά» της 15ης Φεβρουαρίου 1994. Σε αυτήν, η αρχή της εφαρμογής της δήλωσης του Ιησού για «σημεία στον ήλιο και το φεγγάρι και τα αστέρια, και την ταραχή εθνών στη γη» μετακινήθηκε προς τα εμπρός, από το έτος 1914 σ' ένα σημείο που θ' ακολουθούσε την αρχή της, μελλοντικής ακόμα, «μεγάλης θλίψης». Παρομοίως, η προλεγόμενη «συγκέντρωση των εκλεκτών από τους τέσσερις ανέμους», που προηγουμένως διδασκόταν ότι είχε αρχίσει από το 1919 και μετά, τώρα μετετίθετο επίσης

στο μέλλον, ως επόμενη της αρχής της «μεγάλης θλίψης» και επακόλουθη της εμφάνισης των ουρανίων φαινομένων. Καθεμιά από τις θέσεις που εγκαταλείπονταν τώρα, είχε διδαχτεί για 50 περίπου χρόνια. (Βλέπε ως ένα μόνο από τα πολλά παραδείγματα, τη «Σκοπιά» της 15ης Ιουλίου 1946 (στην αγγλική).)

Παρότι οι αλλαγές κηρύχθηκαν ως «νέο φως», απλά έφεραν τις διδασκαλίες της Σκοπιάς πιο κοντά στις αντιλήψεις που είχαν παρουσιάσει πολύ παλαιότερα αυτοί που η Σκοπιά καταφρονεί ως «λογίους της Χριστιανοσύνης».

Τον Σεπτέμβριο του 1994, η 8η ανατύπωση της «Κρίσης Συνείδησης» πραγματευόταν αυτό το τεύχος της «Σκοπιάς» της 15ης Φεβρουαρίου 1994, και την μετακίνηση της εφαρμογής των εδαφίων του 24ου κεφ. του κατά Ματθαίον εμπρός, στην αρχή της «μεγάλης θλίψης». Εκεί περιέλαβα τις ακόλουθες σκέψεις:

Ίσως το πιο αξιοσημείωτο είναι ότι η φράση αυτή η γενιά την οποία η Σκοπιά τονίζει τόσο σταθερά, και η οποία βρίσκεται στο Ματθαίος 24:34 και Λουκ. 21:32 δεν εμφανίζεται πουθενά σε αυτά τα άρθρα, και η απουσία της καθίσταται εμφανής. Είναι δύσκολο να πούμε αν η οργάνωση θα μπορέσει τώρα να μεταθέσει το Ματθαίος 24:29-31 σ' ένα σημείο μετά την αρχή της μελλοντικής μεγάλης θλίψης και να συνεχίσει να εφαρμόζει τη δήλωση τού Ιησού για αυτή τη γενιά τρεις στίχους πιο κάτω, στη χρονική περίοδο που αρχίζει το 1914. Αλλά όπως έχει δείχτεί, είναι λογικό να πιστεύουμε ότι το Κυβερνών Σώμα θα καλωσορίσει κάποιους τρόπους διαφυγής από την όλο και περισσότερο δύσκολη θέση που δημιουργεί η σύνδεση της φράσης η γενεά αυτή (μαζί με τα συνοδευτικά λόγια, ότι δεν θα παρέλθει μέχρι να γίνουν όλα αυτά) με τη χρονολογία 1914, που συνεχώς γίνεται όλο και πιο μακρινή.

Μένει ακόμα να δούμε το αν αυτή η νέα ερμηνεία προετοιμάζει απλά το έδαφος για μια κρίσιμη, αποφασιστική αλλαγή στην εφαρμογή της φράσης η γενεά αυτή. Αναμφίβολα, η πιο επιθυμητή διαφυγή θα ερχόταν με μια εξήγηση που θα διατηρούσε το 1914 ως την αρχή των εσχάτων ημερών, και ταυτόχρονα θα αποσυνέδεε με επιτυχία τη φράση η γενεά αυτή από εκείνη τη χρονολογία. Αλλά αν η φράση η γενεά αυτή μπορούσε να αποσυνδεθεί από το 1914, και να εφαρμοστεί σε κάποια μελλοντική περίοδο με ημερομηνία άγνωστη, τότε το πέρασμα τού χρόνου, ο ερχομός της 3ης χιλιετίας το έτος 2000, και ακόμα και το πλησίασμα τού έτους 2014, μπορεί να μην ήταν πολύ δύσκολο να εξηγηθεί λογικά, ειδικά με μέλη εκπαιδευμένα να δέχονται ό,τι μπορεί να τους προσφέρει η τάξη τού πιστού και φρόνιμου δούλου και το Κυβερνών Σώμα της.

Όπως ειπώθηκε, αυτές οι πληροφορίες στο «Κρίση συνείδησης» τυπώθηκαν τον Σεπτέμβριο του 1994. Ακριβώς 13 μήνες αργότερα, στη «Σκοπιά» της 1ης Νοεμβρίου 1995, εμφανίστηκαν άρθρα που έκαναν με ακρίβεια σχεδόν αυτό που καταδείκνυε αυτή η έκδοση του «Κρίση συνείδησης» του 1994. Τώρα αποσυνέδεαν τη φράση «η γενεά αυτή» (Ματθαίος 24:34) από τη χρονολογία 1914, αλλά ακόμα διατηρούσαν αυτή τη χρονολογία ως σημαντική από γραφικής απόψεως, όπως είχε υποδειχθεί. Αυτό επιτυγχανόταν μ' ένα νέο καθορισμό της εννοίας «γενιά» σ' αυτό το κείμενο. Σχεδόν 70 χρόνια πριν, το

περιοδικό «Χρυσούς Αιών» της 20ης Οκτωβρίου 1926 συνέδεε τα λόγια του Ιησού γι' «αυτή τη γενιά» με τη χρονολογία του 1914 (όπως έκαναν και τα μεταγενέστερα περιοδικά της «Σκοπιάς»). Περίπου 25 χρόνια μετά, η «Σκοπιά» της 1ης Ιουνίου 1951, στη σελ. 335, δήλωνε σε σχέση με το 1914: «Ως εκ τούτου, η γενιά μας είναι η γενιά που θα δει την αρχή και το τέλος όλων αυτών, περιλαμβανομένου και τον Αρμαγεδδώνα». Στο τεύχος της 1ης Ιουλίου του 1951, σελ. 404, «η γενεά αυτή» συνδεόταν ξανά με το 1914. Έγραφε για το Ματθαίος 24:34: «Το πραγματικό νόημα αυτών των λέξεων είναι, πέρα από ερωτήματα, ότι αυτό απαιτεί μία γενιά με τη συνηθισμένη έννοια, όπως στο Μάρκος 8:12 και στις Πράξεις 13:36, η γι' αυτούς που ζουν στη δεδομένη περίοδο». Και μετά πρόσθετε: «Συνεπώς αυτό σημαίνει ότι από το 1914 δεν θα περάσει μία γενιά μέχρι να εκπληρωθούν όλα, κι ανάμεσα ένα μεγάλο χρονικό διάστημα με προβλήματα».

Για περισσότερα από 40 χρόνια μετά, οι εκδόσεις της «Σκοπιάς» συνέχισαν να προσδίδουν χρονική έννοια στο Ματθαίος 24:34. Η γήρανση της γενιάς του 1914 καταδείχθηκε ξανά και ξανά ως ξεκάθαρη ένδειξη για το ότι λίγος χρόνος απέμενε.

Όμως, στον αναθεωρημένο προσδιορισμό του 1995, αντί να υπάρχουν παράμετροι χρονικών περιορισμών ή να τίθεται κάποιο αφετηριακό σημείο, λέγεται ότι αντιθέτως η «γενιά» δεν πρέπει να «προσδιορίζεται» χρονικά, αλλά ποιοτικά, από τα χαρακτηριστικά της, όπως στην αναφορά για «πονηρή και μοιχαλίδα γενεά» στον καιρό του Ιησού. «Η γενεά αυτή» λέγεται τώρα ότι είναι «οι άνθρωποι της γης οι οποίοι βλέπουν το σημείο της παρουσίας του Χριστού, αλλά δεν διορθώνουν τις οδούς τους».

Πάντως το 1914 δεν παραθεωρείται, αυτό είναι κάτι που η Οργάνωση δεν μπορεί να κάνει χωρίς να απογυμνώσει την κύρια θεολογική δομή και τα χαρακτηριστικά δόγματα της θρησκείας. Το 1914 παραμένει ως η χρονολογία κατά την οποία ισχυρίζονται ότι ο Χριστός ενθρονίστηκε στον ουρανό, η αρχή της αόρατης Δευτέρας Παρουσίας Του, και επίσης η αρχή των «εσχάτων ημερών». Και υπολογίζεται ακόμα, έστω και έμμεσα, στον νέο ορισμό «αυτής της γενιάς», εφόσον το «σημείο της Παρουσίας του Χριστού» το οποίο οι καταδικασμένοι βλέπουν και απορρίπτουν, η αγνοούν άρχισε τάχα να είναι ορατό παγκοσμίως από το 1914 και μετά.

Ποια λοιπόν είναι η σημαντική διαφορά; Είναι ότι τώρα, για να έχει κανείς τα τυπικά προσόντα ν' αποτελεί μέρος «αυτής της γενιάς» δεν χρειάζεται να ζούσε το 1914. Οποιοσδήποτε μπορεί να δει το υποτιθέμενο «σημείο της Παρουσίας του Χριστού» σε κάθε εποχή ακόμα κι αν το δει για πρώτη φορά στη δεκαετία του 1990 η κατά την τρίτη χιλιετία και να είναι ακόμα κατάλληλος για μέρος «αυτής της γενιάς». Αυτό επιτρέπει στη φράση να γλιστρά ελεύθερη από την οποία αφετηριακή ημερομηνία, και μειώνει σημαντικά την ανάγκη να εξηγηθεί το μήκος χρόνου που παρήλθε από το 1914 και προκαλεί αμηχανία, και τη μείωση του πληθυσμού που ζούσε εκείνη τη χρονολογία. Ίσως η πιο παραστατική απόδειξη αυτής της αλλαγής φαίνεται στην ταυτότητα του περιοδικού «Ξύπνα!». Μέχρι τις 22 Οκτωβρίου 1995, έγραφε:

Η δήλωση ότι «αυτό το περιοδικό οικοδομεί την εμπιστοσύνη στην υπόσχεση του Δημιουργού για έναν ειρηνικό και ασφαλή νέο κόσμο, προτού παρέλθει η γενιά που γνώρισε τα γεγονότα του 1914» εμφανιζόταν κάθε χρόνο, από το 1982 μέχρι τις 22 Οκτωβρίου 1995.

Ξύπνα!

Γιατί Εκδίδεται το Ξύπνα! Το Ξύπνα! ενημερώνει ολόκληρη την οικογένεια. Δείχνει πώς να αντιμετωπίσουμε τα σημερινά προβλήματα. Αναφέρει τις ειδήσεις, περιγράφει τη ζωή των ανθρώπων σε πολλές χώρες, εξετάζει τη θρησκεία και την επιστήμη. Αλλά δεν σταματά εκεί. Ερευνά βαθιά κάτω από την επιφάνεια και επισημαίνει το πραγματικό νόημα που υπάρχει πίσω από τα τρέχοντα γεγονότα, ωστόσο παραμένει πάντοτε πολιτικά ουδέτερο και δεν εξυψώνει τη μια φυλή πάνω από την άλλη. Και το πιο σπουδαίο είναι ότι αυτό το περιοδικό οικοδομεί την εμπιστοσύνη στην υπόσχεση του Δημιουργού για έναν ειρηνικό και ασφαλή νέο κόσμο, προτού παρέλθει η γενιά που γνώρισε τα γεγονότα του 1914.

Θα θέλατε περισσότερες πληροφορίες; Γράψτε στην Εταιρία Σκοπιά, χρησιμοποιώντας την κατάλληλη από τις διευθύνσεις στη σελίδα 5. Η έκδοση του Ξύπνα! αποτελεί μέρος ενός Βιβλικού εκπαιδευτικού έργου που γίνεται παγκόσμια.

Οι Γραφικές παραθέσεις είναι από τη Νεοελληνική Μετάφραση των Αγίων Γραφών (ΝΜ) και από τις Χριστιανικές Γραφές—Απόδοση από τη Μετάφραση Νέου Κόσμου, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά: ΜΝΚ: Μετάφραση Νέου Κόσμου των Αγίων Γραφών με Παραπομπές (στην αγγλική) | Κείμενο: Των Μπ. Φ. Γουέστκοτ και Φ. Τζ. Α. Χορτ—1881

Το Ξύπνα! εκδίδεται κάθε δεκαπενθήμερο από τη ΒΙΒΛΙΚΗ ΚΑΙ ΦΥΛΛΩΔΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΚΟΠΙΑ | Εκπρόσωπος: Ευάγγελος Καπαρός, Εκδότης: Νίκος Έλιμος, Διεύθυνση: Τ.Θ. 112, 322 00 Θήβα. Τηλέφωνα: 0262-71702, 71703. Υπεύθυνος Τυπογραφείου: Βασίλειος Δεδότσης.

Printed in Italy | Stampato da: Testimoni di Geova, Via della Bufalotta 1281, Roma | Τυπώθηκε στην Ιταλία
Awake! semimonthly, January 22, 1995 Vol. 76, No. 2 | GREEK EDITION

4

Ξύπνα! 22 Ιανουαρίου 1995

Στο τεύχος της 8ης Νοεμβρίου 1995, η δήλωση είχε αλλάξει κι έγραφε:

Ξύπνα!

Γιατί Εκδίδεται το Ξύπνα! Το Ξύπνα! ενημερώνει ολόκληρη την οικογένεια. Δείχνει πώς να αντιμετωπίσουμε τα σημερινά προβλήματα. Αναφέρει τις ειδήσεις, περιγράφει τη ζωή των ανθρώπων σε πολλές χώρες, εξετάζει τη θρησκεία και την επιστήμη. Αλλά δεν σταματά εκεί. Ερευνά βαθιά κάτω από την επιφάνεια και επισημαίνει το πραγματικό νόημα που υπάρχει πίσω από τα τρέχοντα γεγονότα, ωστόσο παραμένει πάντοτε πολιτικά ουδέτερο και δεν εξυψώνει τη μια φυλή πάνω από την άλλη. Και το πιο σπουδαίο είναι ότι αυτό το περιοδικό οικοδομεί την εμπιστοσύνη στην υπόσχεση του Δημιουργού για έναν ειρηνικό και ασφαλή νέο κόσμο που σύντομα πρόκειται να αντικαταστήσει το παρόν πονηρό, άνομο σύστημα πραγμάτων.

Θα θέλατε περισσότερες πληροφορίες; Γράψτε στη Σκοπιά, χρησιμοποιώντας την κατάλληλη από τις διευθύνσεις στη σελίδα 5. Η έκδοση του Ξύπνα! αποτελεί μέρος ενός Βιβλικού εκπαιδευτικού έργου που γίνεται παγκόσμια.

Οι Γραφικές παραθέσεις είναι από τη Νεοελληνική Μετάφραση των Αγίων Γραφών (ΝΜ) και από τις Χριστιανικές Γραφές—Απόδοση από τη Μετάφραση Νέου Κόσμου, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά: ΜΝΚ: Μετάφραση Νέου Κόσμου των Αγίων Γραφών με Υποσημειώσεις (στην αγγλική) | Κείμενο: Των Μπ. Φ. Γουέστκοτ και Φ. Τζ. Α. Χορτ—1881

Το Ξύπνα! εκδίδεται κάθε δεκαπενθήμερο από τη Βιβλική και Φυλλωδική Εταιρία Σκοπιά και από τους Χριστιανούς Μάρτυρες του Ιερωτά Ελλιάδας. Εκπρόσωπος: Ευάγγελος Καπαρός, Εκδότης: Νίκος Έλιμος, Διεύθυνση: Τ.Θ. 112, 322 00 Θήβα. Τηλέφωνα: 0262-71702, 71703. Υπεύθυνος Τυπογραφείου: Βασίλειος Δεδότσης.

Printed in Italy | Stampato da: Testimoni di Geova, Via della Bufalotta 1281, Roma | Τυπώθηκε στην Ιταλία
Awake! semimonthly, November 8, 1995 Vol. 76, No. 21 | GREEK EDITION

Ξύπνα! 8 Νοεμβρίου 1995

Κάθε αναφορά στο 1914 έχει τώρα διαγραφεί, παρουσιάζοντας παραστατικές αποδείξεις αυτής της κρίσιμης αλλαγής -καθώς επίσης και υποδεικνύοντας ουσιαστικά ότι «ο Δημιουργός» είχε κάπως υπαναχωρήσει στην «υπόσχεσή του», τη συνδεδεμένη με τη γενιά του 1914.

Μένει να δούμε το ποιο θα είναι το τελικό αποτέλεσμα αυτής της αλλαγής. Νομίζω ότι αυτοί που θα νιώσουν τα αποτελέσματά της με μεγαλύτερη οξύτητα θα είναι οι πιο ηλικιωμένοι, που είναι μέλη για πολύν καιρό, κι είχαν ενστερνιστεί την ελπίδα ότι δεν θα πέθαιναν πριν πραγματοποιηθούν οι προσδοκίες τους αναφορικά με την τέλεια εκπλήρωση των υποσχέσεων του Θεού. Στις Παροιμίες 13:12 λέει ότι «Η ελπίδα (στη ΜΝΚ «προσδοκία») που αναβάλλεται, ατονεί την καρδιά ενώ όταν έρχεται το ποθούμενο, είναι δέντρο ζωής» (NRSV). Για τα όποια αισθήματα βαθείας απογοήτευσης που μπορεί να

βιώνουν τώρα, δεν είναι υπεύθυνος ο Δημιουργός, αλλά οι άνθρωποι που εμφύτευσαν και τροφοδότησαν σ' αυτούς ψευδείς προσδοκίες, συνδεδεμένες με μια ημερομηνία.

Οι νεότεροι, κι αυτοί που έχουν συνδεθεί με την Οργάνωση πιο πρόσφατα, πιθανό να μη νιώσουν τόσο οδυνηρά τον αντίκτυπο της αλλαγής. Εξάλλου, είναι ντυμένη με γλώσσα που δεν παραδέχεται σφάλμα εκ μέρους της Οργάνωσης, αλλά που καλύπτει την αλλαγή με όρους «προοδευτικής κατανόησης» και «αυξημένου φωτός». Η Σκοπιά της 1ης Μαΐου 1999 (σελ. 13) λέει:

²² Η πρόοδος που έχουμε σημειώσει στην κατανόηση της προφητείας των κεφαλαίων 24 και 25 του Ματθαίου είναι συναρπαστική. Εντούτοις,

Κι αυτό, ενώ ταυτόχρονα απαρνιέται, τη μία μετά την άλλη, θεωρίες που διδάσκονταν για χρόνια ως θεία αλήθεια! Πολλοί νεότεροι μπορεί να μην γνωρίζουν την έντονη εμμονή με την οποία προβαλλόταν για δεκαετίες η ιδέα της «γενιάς του 1914», πόσο απόλυτα παρουσιαζόταν σαν ένας αναμφισβήτητος δείκτης της «εγγύτητας του τέλους». Μπορεί να μη συνειδητοποιούν πόσο ανυποχώρητα παρουσιαζόταν η διδασκαλία για τη «γενιά του 1914» να έχει θεία, και όχι ανθρώπινη προέλευση, να είναι ένα χρονοδιάγραμμα που δεν βασιζόταν σε ανθρώπινες υποσχέσεις, αλλά στην «υπόσχεση του Θεού». Αυτή η τεσσαρακονταετής, απόλυτη σύνδεση του Θεού και του Λόγου Του σε μια ιδέα που έχει τώρα αποτύχει, επιτείνει τη βαρύτητα της ευθύνης. Θυμάται κανείς τα λόγια του Ιεχωβά στο Ιερεμ. 23:21:

«Δεν έστειλα τους προφήτες αυτούς, και όμως έτρεξαν. Δεν τους μίλησα, και όμως προφήτευσαν.»

Αυτή η βασική αλλαγή μπορεί να επήλθε μόνο ως αποτέλεσμα απόφασης του Κυβερνώντος Σώματος. Όπως έχω δείξει, το βασικό θέμα είχε έρθει προς συζήτηση παλιά, τη δεκαετία του 1970. Δεν μπορεί να μην αναρωτιέται κανείς για τις σκέψεις των μελών του Κυβερνώντος Σώματος σήμερα, για το τι αίσθηση ευθύνης νιώθουν. Κάθε μέλος αυτού του Σώματος ήξερε τότε, και ξέρει τώρα, το ιστορικό της Οργάνωσης στο πεδίο της θέσης ημερομηνιών και της πρόβλεψης. Μέσω των εκδόσεων αυτό δικαιολογείται στη βάση «της διακαούς επιθυμίας να πραγματοποιηθεί η εκπλήρωση των υποσχέσεων τού Θεού στον καιρό τους», λες και δεν μπορεί κανείς να έχει τέτοια διακαή επιθυμία χωρίς να αποτολμά να θέσει χρονοδιάγραμμα για τον Θεό ή να κάνει προβλέψεις και να τις αποδώσει στον Θεό σαν αυτές να βασίζονται στο Λόγο Του. Επίσης ξέρουν ότι, παρά τα λάθη που γίνονταν το ένα μετά το άλλο, οι ηγέτες της Οργάνωσης συνέχισαν να τρέφουν τα μέλη με νέες προβλέψεις. Ξέρουν ότι η ηγεσία έχει αποτύχει τακτικά να αναλάβει την πλήρη ευθύνη για τα λάθη, να παραδεχθεί ότι αυτή, η ηγεσία, έσφαλλε απλά και ξεκάθαρα. Έχουν επιδιώξει να προστατέψουν την εικόνα τους και την αξίωσή τους για εξουσία, προσπαθώντας να κάνουν να φανεί ότι τα λάθη ήταν των μελών συνολικά. Σε ένα άρθρο με θέμα «ψεύτικες προβλέψεις ή αληθής προφητεία», το περιοδικό «Έυπνα!» της 22ας Ιουνίου 1995 λέει (στη σελ. 9):

Οι Σπουδαστές της Γραφής, οι οποίοι από το 1931 είναι γνωστοί ως Μάρτυρες του Ιεχωβά, ανέμεναν επίσης ότι το έτος 1925 θα έβλεπε την εκπλήρωση θαυμάσιων Βιβλικών προφητειών. Υπέθεταν ότι εκείνον τον καιρό θα άρχιζε η επίγεια ανάσταση, στην οποία θα επανέρχονταν στη ζωή πιστοί άντρες του παρελθόντος, όπως ο Αβραάμ, ο Δαβίδ και ο Δανιήλ. Πιο πρόσφατα, πολλοί Μάρτυρες φαντάζονταν ότι τα γεγονότα που σχετίζονται με την έναρξη της Χιλιετούς Βασιλείας του Χριστού μπορεί να άρχιζαν να λαβαίνουν χώρα το 1975. Η προσδοκία τους βασιζόταν στην κατανόηση ότι η έβδομη χιλιετία της ανθρώπινης ιστορίας θα άρχιζε τότε.

Το περιοδικό «Σκοπιά» της 1ης Νοεμβρίου 1995 παρουσιάζει τη νέα διδασκαλία για «αυτή τη γενιά», ακολουθώντας την ίδια τακτική, με το να γράφει στη σελ. 17 (στην ελληνική έκδοση, στις σελ. 17 και 18):

Ανυπομονώντας να δει το τέλος αυτού του κακού συστήματος, ο λαός του Ιεχωβά έχει κάνει κατά καιρούς εικασίες σχετικά με τον καιρό κατά τον οποίο θα ξεσπάσει η «μεγάλη θλίψη», μάλιστα συνδυάζοντάς το αυτό με υπολογισμούς όσον αφορά τη διάρκεια ζωής μιας γενιάς από το 1914 και έπειτα. Ωστόσο, 'προσκολλούμε τις καρδιές μας στη σοφία', όχι με το να κάνουμε εικασίες για το πόσα χρόνια ή ημέρες απαρτίζουν μια γενιά, αλλά με το να σκεφτόμαστε πώς να 'μετράμε τις ημέρες μας' φέρνοντας χαρωπό αίνο στον Ιεχωβά. (Ψαλμός 90:12) Αντί να παρέχει κά-

ποιον κανόνα για τη μέτρηση του χρόνου, ο όρος «γενιά», όπως χρησιμοποιήθηκε από τον Ιησού, αναφέρεται πρωταρχικά στους ανθρώπους που ζουν συγχρόνως σε μια συγκεκριμένη ιστορική περίοδο, με τα χαρακτηριστικά τους γνωρίσματα.*

Έτσι η ηγεσία αρνείται περιφρονητικά να αναλάβει την ευθύνη που της ανήκει δικαιωματικά, συμβουλεύοντας με ευλάβεια τα μέλη για την πνευματική τους νοοτροπία, σαν να ήταν η λανθασμένη πνευματική αντίληψη των μελών που δημιούργησε το πρόβλημα. Δεν παραδέχεται ότι τίποτα δεν προέρχεται από τα μέλη, και ότι τα μέλη Ενστερνίστηκαν Ελπίδες σχετικά με διάφορες ημερομηνίες μόνο επειδή οι ηγέτες της Οργάνωσης τα

έθρεψαν με υλικό σχεδιασμένο ξεκάθαρα για να ανακινήσει τέτοιες Ελπίδες, ότι κάθε ημερομηνία που αναφέρθηκε και όλες οι «εικασίες», «πιθανολογίες», «υποθέσεις» και «υπολογισμοί» που συνδέονται με τις ημερομηνίες αυτές, δεν προήλθαν από τα μέλη, αλλά από τους ηγέτες. Είναι κάπως σαν μια μητέρα, της οποίας τα παιδιά αρρωσταίνουν από δυσπεψία, να λέει για τα παιδιά αυτά ότι «δεν πρόσεξαν τι έφαγαν», ενώ στην πραγματικότητα τα παιδιά έφαγαν απλά ό,τι τους σερβίρισε η μητέρα. Και όχι μόνο τους το σερβίρισε, αλλά επέμενε ότι έπρεπε να δεχτούν το φαγητό ως θρεπτικό, μέρος μιας ανώτερης διατροφής που δεν μπορούν να βρουν πουθενά αλλού- επέμενε τόσο πολύ, που κάθε έκφραση δυσαρέσκειας γι' αυτό που τα τάζε θα επέφερε απειλή τιμωρίας.

Εκείνοι που είναι τώρα στο Κυβερνών Σώμα γνωρίζουν όλοι ότι, για όλο το διάστημα που ίσχυαν οι συνδεδεμένες με το 1914 διδασκαλίες της Οργάνωσης, η όποια ανοιχτή αμφισβήτησή τους ή διαφωνία σχετικά με αυτές μπορούσε να προκαλέσει, και προκαλούσε, αποκοπή. Γνωρίζουν όλοι ότι η «καρδιά η προσκολλημένη στη σοφία» για την οποία προτρέπει τώρα το άρθρο της «Σκοπιάς» μια καρδιά που αποφεύγει τις υποθέσεις που βασίζονται σε ημερομηνίες, και που αντίθετα εστιάζεται στο να ζει απλά κάθε μέρα της ζωής κατά Θεόν είναι αυτή η «καρδιά» που επιζητούσαν να εκφράσουν κάποια μέλη του προσωπικού των Κεντρικών Γραφείων, και ότι η θέση τους γι' αυτήν ακριβώς τη μέριμνα διαμόρφωσε το βασικό μέρος της κατηγορίας, βάσει του οποίου καταδικάστηκαν ως «Αποστάτες». Δεν ξέρω τι σκέπτονται τώρα τα μέλη του Κυβερνώντος Σώματος που εμπλέκονταν σ' αυτό. Μπορώ να πω μόνο ότι, αν ήμουν μέρος της παρουσίασης που έγινε τώρα και της αποτυχίας της να παραδεχτεί ανοιχτά κι αντρίκια την ευθύνη για το ότι παραπλάνησε σοβαρά και έκρινε εσφαλμένα άλλους ειλικρινείς Χριστιανούς, δεν βλέπω πώς θα μπορούσα ν' αποφύγω να έχω κάποια αίσθηση ηθικής δειλίας.

Είναι δύσκολο να μην εντυπωσιαστεί κανείς από την αντίθεση μεταξύ αυτής της πορείας και εκείνης που πήρε μια άλλη θρησκεία ένοχη για παρόμοιες χρονικές προβλέψεις, η «Παγκόσμια Εκκλησία του Θεού». Μετά το θάνατο του επί πολλά χρόνια ηγέτη της Χέρμπερτ Άρμστρονγκ (Herbert W. Armstrong), στα τέλη της δεκαετίας του 1980, η νέα ηγεσία δημοσίευσε ένα άρθρο στο τεύχος Απριλίου-Μαρτίου της κύριας έκδοσης της θρησκείας, «Το περιοδικό της Καθαρής Αλήθειας» (The Plain Truth Magazine). Το άρθρο είχε τον τίτλο «Άφες ημίν τα οφειλήματα ημών» και άρχιζε λέγοντας: «Η Παγκόσμια Εκκλησία τού Θεού, που προσφέρει το περιοδικό Η καθαρή Αλήθεια, έχει κατά τα τελευταία λίγα έτη αλλάξει τη θέση της σε πολλές πεποιθήσεις και πρακτικές που είχε επί πολλά χρόνια».

Αναπτύσσοντας αυτά με λεπτομέρειες, έλεγε ακόμη:

Ταυτόχρονα, έχουμε έντονη και πλήρη επίγνωση της βαριάς κληρονομιάς τού παρελθόντος μας. Η εσφαλμένη δογματική μας κατανόηση θόλωσε και σκίασε το απλό ευαγγέλιο τού Ιησού Χριστού και οδήγησε σε μια ποικιλία λανθασμένων συμπερασμάτων και μη Γραφικών πρακτικών. Έχουμε να μετανοήσουμε και ν' απολογηθούμε για πολλά.

Ημασταν επικριτικοί και αυτοδικαιωτικοί, καταδικάζοντας άλλους Χριστιανούς, αποκαλώντας τους «δήθεν Χριστιανούς» και βάζοντάς τους τις ταμπέλες των «εξαπατημένων» και «οργάνων τού σατανά».

Επιβάλαμε στα μέλη μας μια προσανατολισμένη προς τα έργα προσέγγιση στη Χριστιανική ζωή. Απαιτήσαμε εμμονή σε καταπιεστικές διατάξεις τού κώδικα της Παλαιάς Διαθήκης. Εξασκήσαμε μια ισχυρά νομικιστική προσέγγιση στη διακυβέρνηση της Εκκλησίας.

Η προηγούμενη παλαιοδιαθηκική προσέγγισή μας υπέθαλψε συμπεριφορές αποκλειστικότητας και ανωτερότητας, αντί για τη νέα καινοδιαθηκική διδασκαλία της αδελφότητας και της ενότητας. Δώσαμε υπερβολική έμφαση στις προβλέψεις και τις προφητικές εικασίες, υποτιμώντας το αληθινό ευαγγέλιο της σωτηρίας μέσω τού Ιησού Χριστού.

Αυτές οι διδασκαλίες και οι πρακτικές είναι πηγή υπέρτατης θλίψης. Θυμόμαστε με οδύνη τη μεγάλη στεναχώρια και τα παθήματα που προέκυψαν από αυτές.

Κάναμε λάθος. Ποτέ δεν είχαμε την πρόθεση να παραπλανήσουμε κανέναν. Εστιαζόμασταν τόσο σ' αυτό που πιστεύαμε ότι κάναμε για τον Θεό, που δεν αναγνωρίζαμε τον πνευματικό δρόμο όπου βρισκόμασταν. Με ή χωρίς πρόθεση, αυτός ο δρόμος δεν ήταν ο δρόμος της Βίβλου.

Καθώς κοιτάμε πίσω, αναρωτιόμαστε πώς μπορούσαμε να είμαστε τόσο λάθος. Οι καρδιές μας συναντούν όλους όσους πλανήθηκαν ως προς τις Γραφές, εξαιτίας της διδασκαλίας μας. Δεν υποτιμάμε τον πνευματικό αποπροσανατολισμό και τη σύγχυσή σας. Επιθυμούμε ειλικρινά την κατανόηση και τη συγχώρησή σας.

Δεν προσπαθούμε να καλύψουμε τα πνευματικά και Γραφικά λάθη τού παρελθόντος μας. Δεν είναι η πρόθεσή μας να μπαλώσουμε απλώς τα σφάλματά μας. Κοιτάμε την ιστορία μας τίμια κατά πρόσωπο, κι αντιμετωπίζοντας τα λάθη και τις αμαρτίες που βρίσκουμε. Θα παραμένουν για πάντα μέρος της ιστορίας μας, χρησιμεύοντας σαν μόνιμη υπενθύμιση των κινδύνων τού νομικισμού.

Τέτοια ευθεία και ντόμπρα παραδοχή και αποδοχή της ευθύνης για κακό, δεν βρίσκεται στις εκδόσεις της Σκοπιάς.

Καθώς γνωρίζω προσωπικά τα μέλη του Κυβερνώντος Σώματος, είμαι ικανοποιημένος που πολλοί από αυτούς είναι ειλικρινείς στην πεποίθησή τους ότι υπηρετούν τον Θεό. Δυστυχώς, αυτή η πεποίθηση συνοδεύεται από μια παράλληλη πεποίθηση ότι η Οργάνωση της οποίας ηγούνται είναι ο αγωγός του Θεού για επικοινωνία μαζί Του, ανώτερη από όλες τις άλλες επίγειες θρησκευτικές οργανώσεις μια πεποίθηση που μαρτυρεί μια κατάσταση άρνησης, κατά την οποία δεν επιτρέπουν στον εαυτό τους να αντιμετωπίσει την πραγματικότητα της εσφαλμένης πορείας και ιστορίας της Οργάνωσης. Όσο ειλικρινά κι αν επιθυμούν να υπηρετήσουν τον Θεό, αυτό δυστυχώς δεν τους έχει προστατέψει από μια αξιοπρόσεκτη αναισθησία στο ενδεχόμενο απογοητευτικό αποτέλεσμα των αποτυχημένων αποκαλυπτικών προβλέψεών τους, το αποτέλεσμα να εξασθενήσει η εμπιστοσύνη κάποιων ανθρώπων στην εγκυρότητα και την αξία της Αγίας Γραφής.

Σημειώσεις

---

[*] Η ελληνική έκδοση που παρατίθεται έχει ημερομηνία 8 Μαρτίου 1969.

[**] Ματθ. 24:33. Αρχαίο κείμενο: «33 ούτω και υμείς όταν ιδήτε ταύτα πάντα, γινώσκετε ότι εγγύς εστιν επί θύραις».

[***] Λουκ. 21:28. Αρχαίο κείμενο: «αρχομένων δε τούτων γίνεσθαι ανακούψατε και επάρατε τας κεφαλὰς υμών, διότι εγγίζει η απολύτρωσις υμών.»

[1] Βλ. τη «Σκοπιά» της 1ης Οκτωβρίου 1978.

[2] Από τα μέλη του Κυβερνώτος Σώματος την εποχή που συζητάμε, μόνο ο Φρεντ Φράντς (που τώρα έχει αποβιώσει) είχε περάσει την εφηβική του ηλικία το 1914, όντας τότε 21 ετών. Όσο για τα άλλα μέλη, ο Κάρλ Κλάιν (που τώρα έχει αποβιώσει) και ο Κάρεϋ Μπάρμπερ ήταν εννέα ετών, ο Λάιμαν Σουίνγκλ (που έχει αποβιώσει) ήταν τεσσάρων, ο Άλμπερτ Σρόντερ τριών, και ο Τζακ Μπαρ ενός έτους. Ο Λούντ Μπάρυ (που έχει αποβιώσει), ο Νταν Σίντλινκ, ο Μίλτον Χένσελ (που έχει αποβιώσει) και ο Τεντ Τζάρας δεν είχαν γεννηθεί, γεννήθηκαν μετά το 1914, όπως και τα πέντε πιο πρόσφατα μέλη που προστέθηκαν από τότε στο Σώμα.

[3] Η έκφραση «παρούσα αλήθεια» (Σ.τ.Μ. με την έννοια του «τωρινού») ήταν δημοφιλής στον καιρό του Ρώσσελ και του Ρόδερφορντ και βασιζόταν σε εσφαλμένη μετάφραση του εδαφίου 1:12 της Β' επιστολής του Πέτρου (Διο ουκ αμελήσω αεί υμάς υπομιμνήσκω περί τούτων, καίπερ ειδότας και εστηριγμένους εν τη παρούση αληθεία). Η ΜΝΚ εδώ μεταφράζει με περισσότερη ακρίβεια, «η αλήθεια που υπάρχει σε εσάς».

[4] Αυτό δεν φαίνεται να ήταν απλώς μια θέση της στιγμής εκ μέρους του προέδρου Νορ, γιατί την ίδια άποψη εξέφρασε με τα ίδια σχεδόν λόγια ένας από τους στενότερους συνεργάτες του, ο Τζωρτζ Κοτς (George Couch). Γνωρίζοντας αυτούς τους δύο, μου φαίνεται πιο πιθανό να πήρε ο Κοτς την άποψη αυτή από τον Νορ, παρά να έγινε το αντίθετο.

[5] Την Επιτροπή Συγγραφής συνέθεταν τότε τα μέλη Λούντ Μπάρυ, Φρεντ Φραντς, Ρέυμοντ Φραντς, Καρλ Κλάιν και Λάιμαν Σουίνγκλ.

[6] Αντίθετα με αυτό που υπαινίσσονται πολλοί, το ίδιο το Κυβερνών Σώμα ποτέ δεν έδωσε σημασία στο έτος 1984 και, όπως θυμάμαι, αυτή η περίπτωση ήταν η μοναδική φορά που αναφέρθηκε αυτή η ημερομηνία, και μόνο σε σχέση με φήμες.

---

[7] Ματθ. 24:29. Αρχαίο κείμενο: «...ο ήλιος σκοτισθήσεται και η σελήνη ου δώσει το φέγγος αυτής, και οι αστέρες πεσούνται από του ουρανού, και αι δυνάμεις των ουρανών σαλευθήσονται.»

Ιανουάριος 2010

www.rwssel.pblogs.gr www.rwssel.blogspot.com